

1. Yleistä

2. Yhdistystoiminta

- 2.1 Jäsenistö ja jäsenmaksut
- 2.2 Yhdistyksen kokoukset
- 2.3 Hallitus
- 2.4 Toimisto ja henkilöstö
- 2.5 Talous ja varainhankinta

3. Julkaisutoiminta ja myynti

- 3.1 Tähdet ja avaruus -lehti
- 3.2 Kirjankustannus
- 3.3 Myynti- ja välitystoiminta

4. Viestintä ja valistustoiminta

- 4.1 Viestintä
- 4.2 Juhlavuoden ohjelma
- 4.3 Kurssit
- 4.4 Esitelmät
- 4.5 Kaivopuiston tähtitorni ja näytökset
- 4.6 Yleisötapahtumat
- 4.7 Kirjasto
- 4.8 Verkkopalvelut

5. Nuorisotoiminta

- 5.1 Koulujen kanssa tehtävä yhteistyö
 - 5.1.1 Planetaario
 - 5.1.2 Koulu- ja päiväkotipalvelu
- 5.2 Ohjattu nuorisotoiminta
 - 5.2.1 Lasten ja nuorten kerhot ja kurssit
 - 5.2.2 Kesä- ja talvileirit
 - 5.2.3 Nuoriso-ohjaajien koordinointi

6. Harrastustoiminta

- 6.1 Harrastusryhmät
- 6.2 Stella Arcti –palkinto
- 6.3 Taivaanvahti-havaintojärjestelmä
- 6.4 Ursan havaintokeskus Tähtikallio
- 6.5 Harrastajien verkkojulkaisu Zeniitti
- 6.6 Cygnus
- 6.7 Muut harrastustapahtumat
- 6.8 Ursan jäsenillat
- 6.9 Ursan tulipallotyöryhmä

7. Yhteydet muihin järjestöihin ja sidosryhmiin

- 7.1 Tähtiyhdistykset
- 7.2 Muut suomalaiset yhteisöt ja sidosryhmät
- 7.3 Kansainväliset yhteydet

1. Yleistä

Vuosi 2021 on Ursan 100. toimintavuosi ja samalla yhdistyksen juhluvuosi. Urssa on yhteiskunnassa näkyvä ja luotettava toimija, joka tarjoaa jäsenilleen ja yleisölle selkeän ja nykyaikaisen tieteellisen käsityksen maailmankaikkeudesta. Ursan visiona on yleistajuisen tutkimustiedon ja tähtiharrastuksen entistä parempi näkyvyys ja saatavuus Suomessa. Urssa edistää tähtiharrastusta korostamalla elämyksellisyyttä. Tärkeällä sijalla on ymmärrettävän tiedon tarjoaminen lapsille ja nuorille.

Juhlavuotta vietetään työn merkeissä viestimällä ajantasaista tietoa maailmankaikkeudesta, toimimalla tähtitieteen ja lähialojen harrastuksen edistämiseksi ja edistämällä alan kouluopetusta ja tiedekasvatusta järjestämällä monenlaista ohjelmaa. Toimintasuunnitelmaa laadittaessa vallitsevan Covid-19-pandemian tuntemattoman keston vuoksi yleisötapahtumien suunnittelu ensi vuodelle on haastavaa. Koko vuoden kestävä ohjelmana järjestetään suurelle yleisölle suunnattu havaintohaaste, samoin voidaan mahdollisuuksien mukaan toteuttaa myös verkossa jaettavaa ohjelmaa, kuten blogi-, podcast- ja videosarjat. Pandemian tilanteesta riippuen juhluvuoden huipentumana on tarkoitus järjestää kaikille avoin tähtitiedettä ja avaruustutkimusta esittelevä, elämyksellinen yleisötapahtuma Helsingissä Finlandia-talolla. Muuta juhluvuodelle suunniteltua toimintaa ovat mm. luentosarja, yhdistyksen historiaa esittelevä näyttely ja etäopetus kouluille. Yhdistyksen 100-vuotishistoria julkaistaan.

Ursan kaikessa toiminnassa huomioidaan toimintavuoden aikana Covid-19-pandemiasta aiheutuvat kulloisetkin säädökset ja suositukset, ja toimintaa muokataan tarvittaessa siten, että osallistujien turvallisuutta voidaan parantaa.

2. Yhdistystoiminta

2.1 Jäsenistö ja jäsenmaksut

Ursan jäsenmäärän vuoden 2021 aikana oletetaan olevan keskimäärin 18 000. Ursan korkealaatuiset julkaisut, harrastus- ja muut palvelut sekä tapahtumat takaavat sekä nykyisten jäsenten korkean tyytyväisyyden jäsenyyteensä että jäsenmäärän säilymisen vähintään ennallaan.

Jäsenmaksut vuonna 2021 ovat:

Aikuiset 4X €

Nuoret (alle 18-vuotiaat) 3X €

Perhejäsenet 1X €

Yhteisöjäsenet 4X €

Kannatusjäsenet 4X0 €

2.2 Yhdistyksen kokoukset

Ursan sääntömääräinen kevätkokous pidetään maaliskuussa ja syyskokous loka-marraskuussa.

2.3 Hallitus

Hallitus kokoontuu vuoden aikana noin kuusi kertaa. Tarvittaessa järjestetään seminaareja rajatulla temalla.

2.4 Toimisto ja henkilöstö

Ursan vakituisen henkilöstön määrä on kahdeksan. Esimiehenä toimii toimitusjohtaja. Henkilöstön työtehtäviä ja työnjakoa kehitetään. Siviilipalvelusmiehiä ja osa-aikaista henkilökuntaa käytetään tarvittaessa.

2.5 Talous ja varainhankinta

Ursan toiminta rahoitetaan lähinnä jäsenmaksuilla sekä kustannus- ja välitystoiminnan tuotoilla. Lisäksi Ursa anoo tarpeen mukaan apurahoja ja avustuksia, erityisesti erikoisprojekteihin ja -hankintoihin ja nuorisotyöhön. Suurimmat menoerät koostuvat palkoista, jäsenlehden ja kirjojen painatuskuluista sekä toimitilojen vuokrista.

3. Julkaisutoiminta ja myynti

3.1 Tähdet ja avaruus -lehti

Tähdet ja avaruus on Ursan jäsenlehti. Lehdestä ilmestyy kahdeksan numeroa. Tähdet ja avaruus -lehti kuuluu yhdistyksen vuosijäsenten jäsenetuihin. Lehden voi myös tilata liittymättä yhdistyksen jäseneksi, jolloin tilausmaksu on 56 euroa. Lehden numerot ovat jäsenten luettavissa myös verkossa.

Lehden toimituksessa työskentelevät päätoimittaja, toimitussihteeri, toimittaja ja osa-aikainen verkkotoimittaja. Lehden toimitus ylläpitää avaruus.fi-verkkosivuilla päivittäistä tähtitieteen uutispalvelua ja keskustelufoorumia.

Lehti on Ursan jäsenille keskeinen sekä kansainvälisesti korkeatasoinen tähtitieteen ja tähtiharrastuksen julkaisu, jonka laadusta pidetään kiinni.

Tähdet ja avaruus -lehti täyttää 50 vuotta. Ursan ja Tähdet ja avaruus -lehden juhlavuosien kunniaksi yksi syksyn numeroista on erikoisnumero.

Lehti tarjoaa edelleen lisenssimaksua vastaan Ruotsin Populär Astronomi -lehdelle ja sen julkaisijalle Svenska Astronomiska Sällskapetille artikkeleitaan julkaistavaksi Ruotsissa.

Lehti järjestää tiedejournalismin näkökulmasta taivaan tapahtumiin ja yhdistyksen toimijoiden viestintään liittyvän keskustelutilaisuuden.

3.2 Kirjankustannus

Sääntöjensä mukaan Ursa tarjoaa jäsenilleen ja suurelle yleisölle modernia luonnontieteellistä maailmankuvaa. Tarkoituksensa saavuttamiseksi Ursa julkaisee tähtitiedettä ja lähialoja käsitteleviä teoksia: uusimpia tutkimustuloksia tieteestä kiinnostuneille ja toisaalta nuorille tai suurelle yleisölle suunnattuja perusteoksia. Strategian mukaisesti Ursan julkaisutoimintaa kehitetään. Ursa kustantaa useita teoksia vuoden aikana, muiden muassa Ursan 100-vuotishistorian.

3.3 Myynti- ja välitystoiminta

Ursan suoramyynti on pääasiassa postimyyntiä. Käteismyyntiä on toimistossa ja tähtitornilla sekä yhdistyksen tapahtumissa ja messuilla. Myymälän ja tähtitornin aukioloa säädellään pandemian kulloisenkin tilanteen mukaan.

Ursan kustantamia kirjoja sekä Tähdet ja avaruus -lehden irtonumeroita myydään myös kirjakaupoissa. Jäsenet voivat ostaa Ursan kirjoja jäsenhintaan Ursan toimistolta sekä

Helsingissä Rosebudin Kaisa-talon myymälästä ja Tiedekirjasta.

Ursa palvelee jäseniään tarjoamalla aloitteleville harrastajille havaintovälineiden käyttöön liittyvää neuvontaa sekä edullisia ja hyvälaatuisia kaukoputkia ja kiikareita. Kaukoputkien hintaan sisältyy alkuopastus (mikäli laite noudetaan Ursan toimistolta - pandemian vaiheesta riippuen opastus voidaan antaa myös etänä videopuhelun välityksellä), ohjekirjallisuutta sekä puhelin- ja sähköpostituki.

4. Viestintä ja valistustoiminta

4.1 Viestintä

Viestintä on Ursan valistustoiminnan ytimessä. Viestinnän avulla Ursa saavuttaa tavoitteitaan sekä pysyy tehokkaasti yhteydessä keskeisten kohde- ja sidosryhmiensä kanssa. Viestinnän avulla Ursasta luodaan mielikuva pätevänä, luotettavana ja täsmällisenä tiedon levittäjänä, jäsenistöstään huolehtivana, avoimena ja helposti lähestyttävänä, aktiivisena ja kiinnostavana toimijana.

Ursa tiedottaa yhdistyksen toiminnasta, taivaan tapahtumista ja muista jäseniä ja suurta yleisöä kiinnostavista asioista. Tiedotuksen kanavina toimivat Tähdet ja avaruus -lehti ja sen internet-uutiset, Ursan kotisivut, yhdistyksen Facebook-sivu ja muut sosiaalisen median kanavat sekä sähköpostilistat. Tarpeen mukaan laaditaan myös lehdistötiedotteita. Vuoden aikana jatketaan tilanteen mukaan kokeiluja erilaisissa sähköisissä medioissa ja kehitetään muuta tiedotusta.

Yleisön ja tiedotusvälineiden kanssa kommunikoidaan säännöllisesti myös puhelimella ja sähköpostitse. Ursan sivuilla ilmestyy joukko asiantuntijoiden kirjoittamia blogeja.

Helsingin yliopistomuseon tähtitieteen yleisökeskus, Helsingin observatorio näkyy osana Ursan tiedotusta.

4.2 Juhlavuoden ohjelma

Koko vuoden kestäväenä juhlavuoden ohjelmana järjestetään suurelle yleisölle suunnattu taivaanilmiöiden havaintohaaste. Pandemiatilanteesta riippumatta voidaan toteuttaa myös tähtitieteen ja lähitieteiden aiheita käsittelevät videosarjat, joista toinen on suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille. Mahdollisia muita verkkotuotantoja ovat blogi- ja podcastsarja, joissa tehdään yhteistyötä alan suomalaistutkijoiden kanssa. Pandemiatilanteen salliessa juhlavuoden huipentumana on tarkoitus järjestää syksyllä kaikille avoin tähtitiedettä ja avaruustutkimusta esittelevä, elämyksellinen yleisötapahtuma Helsingissä Finlandia-talolla. Mikäli pandemia estää fyysisen yleisötapahtuman, osa siihen suunnitellusta annista voidaan esittää verkossa ja osa voidaan korvata muulla verkkotoiminnalla.

Muuta mahdollista juhlavuoden toimintaa on suurelle yleisölle suunnattu, tähtitiedettä kotimaisten huippututkijoiden toimesta yleistajuisesti esittelevä luentosarja (verkossa ja fyysisenä tilaisuutena tilanteen salliessa), yhdistyksen historiaa esittelevä näyttely Helsingin observatoriolla, etäopetus kouluille (tai pandemian salliessa siirrettävän planetaarion koulukiertue).

4.2 Kurssit

Ursa järjestää pääasiassa aikuisille suunnattuja kursseja keväällä ja syksyllä. Pandemiatilanteesta riippuen kurssit järjestetään joko lähiopetuksena tai verkkokursseina. Verkkokurssit tulevat jatkossa muodostamaan kuitenkin osan Ursan kurssitoiminnasta myös pandemian jälkeen. Kurssiohjelman rungon muodostavat tähtitaivaan tuntemukseen keskittyvät kurssit sekä maailmankaikkeuskurssi. Kurssitarjontaa laajennetaan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan. Kaukoputken käyttöön opastavia pikakursseja järjestetään pimeänä vuodenaikana kysynnän mukaan.

Opintotoiminnan keskusliitto ry:n Opintokeskus Sivis tukee Ursan kurssitoimintaa opetustuntien mukaan rahallisesti sekä antamalla Ursan käyttöön maksutta verkkokurssien opetusympäristön sekä videopuhelulisenssit.

4.3 Esitelmät

Ursa järjestää syksyisin ja keväisin yleisöesitelmiä, jotka toteutetaan pandemiatilanteesta riippuen myös yleisötilaisuuksina Helsingissä tai puhtaasti verkkotapahtumina. Ne suoraistetaan sekä tarjotaan katsottavaksi myös myöhemmin Ursan YouTube-kanavalla. Esitelmät järjestetään tarvittaessa myös esimerkiksi yleisötapahtumien yhteydessä. Esitelmät tarjoavat tuoreinta tietoa tähtitieteestä ja sen lähitieteistä sekä tähtiharrastuksesta. Esitelmät voidaan järjestää yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Opintotoiminnan keskusliitto ry:n Opintokeskus Sivis tukee Ursan esitelmien järjestämistä.

4.4 Kaivopuiston tähtitorni ja näytökset

Kaivopuiston tähtitorni täyttää 95 vuotta. Tähtinäytöksiä siellä jatketaan pandemiatilanteen salliessa. Muutoin torni pysyy yleisöltä suljettuna.

Normaalioloissa tähtinäytöksiä järjestetään 15.1.–15.3. ja 15.10.–15.12. klo 19–21 tiistaista sunnuntaihin. Aurinkonäytöksiä järjestetään 15.3.–15.6. sekä 1.8.–30.9. sunnuntaisin klo 13–15. Lisäksi näytöksiä järjestetään erilaisten yleisötapahtumien yhteydessä. Koululais- ja muut ryhmät voivat myös tilata yksityisnäytöksiä. Kaikki näytökset järjestetään vain selkeällä säällä. Ursan jäsenillä on näytöksiin vapaa pääsy.

Näytökset järjestetään harrastajavoimin. Näyttäjryhmä kokoontuu vuoden aikana vähintään kaksi kertaa kehittämään näytöksen sisältöä. Torninhoitaja vastaa tornin teknisestä ylläpidosta.

4.5 Yleisötapahtumat

Ursa järjestää normaalisti vuosittain suurelle yleisölle suunnattuja, avoimia yleisötapahtumia. Tavoite on, että joka vuosi järjestetään tähtitiedettä ja -harrastusta esittelevä yleisötapahtuma Tähtipäivät, tyypillisesti yhteistyössä jonkun paikallisyhdistyksen kanssa. Lisäksi erilaisten taivaan tapahtumien yhteydessä saatetaan järjestää pienimuotoisempia tapahtumia esimerkiksi Kaivopuiston tähtitornilla. Vuonna 2021 normaaleja yleisötapahtumia järjestetään, mikäli pandemiatilanne sen sallii. Lisäksi järjestetään mahdollisia muita yleisötapahtumia (kts. kohta 4.2)

Ursa järjestää tähtiretkiä pääkaupunkiseudun pimeisiin paikkoihin yhteistyössä luonto- ja kaupunginosayhdistysten kanssa myös pandemian aikana. Turvavälit voidaan pitää helposti ulkona, mutta osallistujamäärää saatetaan joutua rajaamaan suositusten mukaisesti.

Vuoden 2021 Tähtipäivät järjestetään juhluvuoden kunniaksi Ursan toimesta Helsingissä, mikäli pandemiatilanne sen sallii. Helsingissä ei ole paikallisyhdistystä, joten Ursa vastaa tapahtuman järjestämisestä yksin.

Valtakunnallista tähtiharrastuspäivää vietetään elokuun viimeisenä lauantaina. Päivän aikana tähtiharrastusyhdistykset kautta maan esittelevät toimintaansa yleisölle. Tapahtuman näkymiseen sosiaalisessa mediassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota ja kannustetaan yksittäisiä harrastajia osallistumaan päivän teemaan.

Ursa osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös ulkopuolisten järjestäjien tapahtumiin kuten messuille ja näyttelyihin. Toimistolla järjestetään joulukuussa joulumyyjäiset pandemian niin salliessa.

4.6 Kirjasto

Ursan kirjasto palvelee omatoimista tiedonhakijaa tähtitieteen ja muiden luonnontieteiden aloilla arkisin toimistoaikana. Kirjastoon tilataan sekä useita yleistajuisia tähtitiedelehtiä että merkittävimpiä tieteellisiä julkaisuja. Lisäksi saatavilla ovat kotimaisten tähtiharrastusyhdistysten lehdet. Kirjaston kokoelmassa on noin 8 600 nimikettä, joista noin 6 400 lainattavia.

4.7 Verkkopalvelut

Ursan verkkopalveluihin kuuluvat mm. Tähdet ja avaruus -lehden verkkouutiset ja digilehti, Taivaanvahti-havaintojärjestelmä, Ursan tähtikartta sekä tähtikarttasovellus, Taivaalla-sivut, Tähtitaivas nyt -podcast sekä suorat Ursa-Studio-lähetykset. Verkkopalveluiden kehittämistä koordinoi ydinryhmä. Verkkosivujen, sähköpostilistojen ja sähköpostiosoitteiden tarjoamista paikallisyhdistyksille jatketaan.

Toimintavuoden aikana tutkitaan erilaisten verkkopalveluiden kuten Taivaalla-sivujen sekä kokonaan uusien jäsenpalveluiden kehittämistä.

5. Nuorisotoiminta

Ursa järjestää lapsille ja nuorille omaa toimintaa. Toiminta tähtää lasten ja nuorten luonnontieteisiin ja erityisesti tähtitieteeseen kohdistuvan kiinnostuksen herättämiseen ja tukemiseen. Yhdistyksen tarkoituksena on tarjota selkeä ja nykyaikainen, tieteellinen käsitys maailmankaikkeudesta jäsenilleen ja suurelle yleisölle, erityisesti lapsille ja nuorille.

5.1 Koulujen kanssa tehtävä yhteistyö

Ursa toteuttaa tehtävänsä edistämällä tähtitieteen ja lähialojen kouluopetusta. Koululaiset tavoitetaan ensisijaisesti opettajien kautta. Opettajille tarjotaan suoraa tukea opetukseen enimmäkseen planetaario-opetuksen muodossa. Kouluopetuksen tueksi tarkoitettun verkkomateriaalin valmistelua jatketaan toimintavuoden aikana. Opettajankoulutusohjelmaan kuuluvat koulut voivat tiedustella Ursasta esitelmää tai päivänavausta.

5.1.1 Planetaario

Planetaarionäytöksiä pidetään etupäässä pääkaupunkiseudun kouluissa, päiväkodeissa ja erilaisten yleisötapahtumien yhteydessä, kuten Tieteen päivillä. Itsenäisesti käytettäväksi

tarkoitettua Starlab-planetaariota vuokrataan normaalioloissa kouluille edullisesti. Mikäli koronapandemia jatkuu, planetaarioesitysten tilalle kehitetään etävierailukokonaisuus.

Tilanteen salliessa Ursa järjestää Kuukauden tähtitaivas -planetaarionäytöksiä kuukauden ensimmäisenä lauantaina syys-toukokuussa Helsingin observatorion planetaariossa yhteistyössä yleisökeskuksen kanssa.

5.1.2 Koulu- ja päiväkotipalvelu

Ursa tarjoaa kouluille, päiväkodeille ja muille oppilaitoksille sekä tietoa että materiaaleja tähtitieteen opetuksen ja opiskelun tueksi. Opettajat voivat tilata lainaksi kaukoputken käyttö- ja havainto-ohjeineen. Lainaamisesta veloitetaan vain postitus- ja käsittelykulut.

5.2 Ohjattu nuorisotoiminta

5.2.1 Lasten ja nuorten kerhot ja kurssit

Ursa jatkaa lasten ja nuorten tähtikursseja syys- ja kevätkausilla Helsingin yliopiston observatorion tiloissa tai verkko-opetuksena pandemian aikana. Nuorten lasten tähtikerhot ovat maksuttomia Ursan nuorisojäsenille, mutta niitä ei järjestetä pandemian jatkuessa. Näiden lisäksi voidaan järjestää muita kursseja vaihtuvin teemoin.

Toimintaa ja sen laajuutta muokataan tarvittaessa ja sen jatkuvuus pyritään turvaamaan mahdollisimman hyvin.

5.2.2 Kesä- ja talvileirit

Lapsille ja nuorille järjestetään pandemiatilanteen salliessa vuonna 2021 talvileiri ja kaksi kesäleiriä. Leirit järjestetään Ursan havaintokeskus Tähtikallion tiloissa Orimattilassa. Pandemian jatkuessa voidaan tutkia mahdollisuutta järjestää toimintaa verkossa.

5.3 Nuoriso-ohjaajien koordinointi

Nuoriso-ohjaajien toimintaa ja kerhojen sisältöä koordinoi vastaava nuoriso-ohjaaja. Nuorisotoiminnan ohjaajien ensiapu- ja ohjaajaosaamista täydennetään tarpeen mukaan.

6. Harrastustoiminta

Ursan harrastus- ja havaintotoiminta on valtakunnallista. Keskeisimmät harrastajia kokoavat verkkoyhteisöt ovat Taivaanvahti-havaintojärjestelmä, Zeniitti-lehti, Avaruus.fi -keskustelufoorumi sekä Ursan ylläpitämät sähköpostilistat.

Yhteistyön vahvistamista ryhmien välillä jatketaan. Ursan toimijat sekä sidosryhmien edustajat kokoontuvat juhluvuoden illalliselle loppuvuodesta pandemiatilanteen niin salliessa. Tilaisuudessa jaetaan mahdolliset ansioituneiden tähtiharrastajien palkinnot sekä muut huomionosoitukset.

6.1 Harrastusryhmät

Ursassa on 13 harrastusryhmää, jotka toimivat harrastusalan vertaisyhteisöinä. Uusia ryhmiä perustetaan tarvittaessa, kun niille asetetut perusvaatimukset täyttyvät. Ryhmien

yhteisiä asioita, kuten tapahtumia ja hallintoa, koordinoi ja tukee harrastustoimikunta.

Vuodenvaihteessa 2019–2020 tehdyn harrastuskyselyn tulokset käsitellään ja julkaistaan. Toiminta pyritään kehittämään kyselyn tuloksien perusteella.

Harrastusryhmien yksityiskohtaisempi toimintasuunnitelma on liitteessä 2.

6.2 Stella Arcti -palkinto

Ursa palkitsee ansioituneita tähtiharrastajia Stella Arcti -palkinnolla. Palkitsemisen perusteena voi olla merkittävä havainto tai ansiokas havainto- tai harrastustoiminta. Palkinto on jaettu vuodesta 1988 lähtien, ja se jaetaan toimintavuonna Ursan 100-vuotisjuhlan yhteydessä.

Ehdotukset Ursan vuosittain jakamien Stella Arcti -palkintojen saajiksi laatii erityinen palkintoraati. Stella Arcti -palkittavat päättää Ursan hallitus palkintoraadin ehdotuksen pohjalta.

6.3 Taivaanvahti-havaintojärjestelmä

Taivaanvahti on Ursan perustama havaintojärjestelmä tähtitieteellisten ja ilmakehän ilmiöiden seurantaan. Järjestelmä sijaitsee internetissä osoitteessa www.taivaanvahti.fi. Kyseessä on kaikille suomalaisille avoin työkalu, jonka avulla jaetaan tietoa Suomen yö- ja päivätaivaalla esiintyvistä ilmiöistä. Havaintojärjestelmän ylläpito tehdään pääosin vapaaehtoisvoimin. Järjestelmällä on noin 20 moderaattoria.

Havaintopalvelua kehitetään 2021 edelleen resurssien puitteissa ja se pyritään pitämään houkuttelevana, käyttäjäystävällisenä ja ajantasaisena alustana taivaanilmiöiden raportointiin. Toimintavuonna tulee kuluneeksi kymmenen vuotta palvelun julkistamisesta.

Tutkitaan yhteistyömahdollisuuksia Svenska Astronomiska Sällskapetin (SAS) kanssa Taivaanvahdin julkisen ruotsinkielisen käyttöliittymän hyödyntämiseksi tulevaisuudessa myös Ruotsissa siten, että SAS osallistuu ruotsinkielisten havaintojen moderointiin.

6.4 Ursan Tähtikallion havaintokeskus

Havaintokeskus on saavuttanut vakiintuneen aseman erilaisten harrastustapahtumien pitopaikkana. Lasten ja nuorten leirit muodostavat toisen tärkeän tukijalan keskuksen käytölle. Merkittävän ja vierailijoiden määrässä suuren ryhmän muodostavat myös koululuokkien, aikuiskurssien, kerhojen ja muiden pienten erillisryhmien vierailut.

Keskuksen runsas käyttö edellyttää, että sen palveluihin, rakennusten kunnossapitoon, laitteiden korjaamiseen ja talotekniikan kehittämiseen panostetaan. Keskuksen kehittämiseen tähtäävä EU-rahoitteinen hanke vaatii paljon talkootunteja. Lisäksi päärakennuksessa toteutetaan kunnossapitotöitä. Havaintokeskuksen yksityiskohtaisempi toimintasuunnitelma on liitteessä 1.

6.5 Harrastajien verkkojulkaisu Zeniitti

Ursa julkaisee tähtitieteen harrastustoimintaan keskittyvää verkkojulkaisu Zeniittiä. Lehtëä kokoa vastaava toimittaja.

Lehden sisällöntuotannosta vastaavat toimitus sekä vapaaehtoiset harrastajat. Lehti on ilmainen ja kaikkien halukkaiden luettavissa verkossa. Vuonna 2021 verkkolehteä julkaistaan 5–6 kertaa, jonka lisäksi sivuille päivitetään uutisia eri harrastustapahtumista. Julkaisu on

luettavissa verkkosivustolta sekä sivulta ladattavana PDF-tiedostona. Zeniitin tiedotuskanavia ovat sähköpostilista, Facebook, Twitter ja avaruus.fi-foorumi. Zeniitin Facebook-sivulle päivitetään viikoittain lyhyitä tietoisuuksia sekä taivaalla näkyvistä havaintokohteista että muista tähtitieteen harrastajia koskevista asioista.

Vuonna 2021 Zeniitin toimintaa kehitetään. Julkaisulle pyritään löytämään uusia vapaaehtoisia kirjoittajia ja sisällöntuottajia. Lisätään artikkeleita eri harrastus- ja havaintoprojekteista. Harrastusryhmien osallistumista lehden tekoon aktivoidaan. PDF-version tuotantoa ja twitter-tilin käyttöä kehitetään edelleen.

6.6 Cygnus

Ursa järjestää Cygnus-kesätaapahtuman pandemian salliessa heinä-elokuussa yhteistyössä Konut Tähet -yhdistyksen kanssa kanssa Kouvolan seudulla. Tapahtuma kokoaa Ursan harrastusaktiiveja yhteen kuulemaan esityksiä harrastus- ja tiedeaiheista, työskentelemään työpajoissa ja vaihtamaan kuulumisia. Tapahtuma on järjestetty säännöllisesti vuodesta 1987.

Ursa osallistuu Cygnuksen järjestämiseen hoitamalla tarvittaessa tapahtuman rahaliikenteen, lainaamalla kalustoa sekä korvaamalla järjestävälle yhdistykselle muuten koituvat kohtuulliset, perustellut rahalliset tappiot. Ursa osallistuu myös ohjelmasisällön suunnitteluun.

6.7 Muut harrastustapahtumat

Ursan harrastusryhmät järjestävät vuoden aikana useita harrastusaloittaisia tapahtumia pandemian salliessa. Pääasiallisena tapaamispaikkana on Tähtikallion havaintokeskus. Tilanteen vaatiessa osa näistä pyritään järjestämään verkkotapaamisina. Lisäksi pienimuotoisia verkkokokouksia pyritään joka tapauksessa lisäämään.

Harrastustapahtumien ajankohdat löytyvät liitteistä 2 ja 3.

6.8 Ursan jäsenillat

Illoissa kuullaan kutsuttujen puhujien sekä harrastajien omia esityksiä ja keskustellaan tähtitiedettä ja sen lähitieteitä käsittelevistä asioista. Jäsenillat jatkavat kokoontumista verkossa pandemian ajan vähintään kerran kuukaudessa

Jäseniltoja järjestetään kevätkaudella tammikuusta toukokuuhun ja syyskaudella syyskuusta joulukuuhun. Pandemiatilanteen salliessa tapahtumat järjestetään pääsääntöisesti Observatoriolla.

6.9 Ursan tulipallotyöryhmä

Asiantuntijatyöryhmä tutkii ennen kaikkea Suomen yläpuolella lentäneiden tulipallojen lentoratoja ja pyrkii paikallistamaan Suomeen pudonneita meteoriitteja sekä edesauttaa mahdollisuuksien mukaan myös ulkomaisten meteoriittien löytymistä. Ryhmä koostuu useista eri alojen ja organisaatioiden asiantuntijoista sekä aktiivisista harrastajista. Ryhmä tekee tiiviisti yhteistyötä ulkomaisten toimijoiden ja tutkijoiden kanssa.

7. Yhteydet muihin järjestöihin ja sidosryhmiin

7.1 Tähtiyhdistykset

Ursa jatkaa Suomen noin 40 tähtiyhdistyksen ja kerhon tietokannan ylläpitämistä. Aktiivisille yhdistyksille lähetetään veloituksetta Ursan uutuskirjoja sekä Tähdet ja avaruus -lehden vuosikerta. Lisäksi Ursa tarjoaa yhdistysten kotisivuille palvelintilaa.

Yhteydenpito yhdistyksiin hoidetaan suunnittelijan sekä kerho- ja yhdistystoimintaryhmän yhteistyönä. Vuoden aikana järjestetään myös kerho- ja yhdistyseseminaari.

7.2 Muut suomalaiset yhteisöt ja sidosryhmät

Ursa tekee läheistä yhteistyötä Helsingin yliopistomuseon tähtitieteen yleisökeskuksen, Helsingin observatorion kanssa. Yhteistyötä tehdään myös yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa. Ursa on Tieteellisten seurain valtuuskunnan aktiivinen jäsen. Yhdistys huolehtii siitä, että valtuuskunnan jäsen ehdot täyttyvät vastaisuudessakin. Ursa järjestää esitelmia ja kursseja Opintotoiminnan keskusliitto ry:n ja Opintokeskus Siviksen tuella. Ursa on Suomen kustannusyhdistyksen ja Suomen Tiedekustantajien liiton jäsen. Ursa on myös Suomen tähtitieteilijäseuran kannatusjäsen.

Tilanteen mukaan yhteistyötä tehdään myös esimerkiksi Heureka ja muiden kotimaisten sivistysjärjestöjen, LUMA-keskuksen, opettajaliittojen, kirjastojen, päiväkotien ja koulujen kanssa.

7.3 Kansainväliset yhteydet

Ursa pitää yllä kansainvälisiä yhteyksiä. Suuri osa yhteistyöstä tapahtuu harrastusryhmien toiminnassa henkilökohtaisten kontaktien ja aineistojen vaihdon kautta.

Ursa tai sen toimihenkilöt ovat mukana mm. seuraavissa kansainvälisissä järjestöissä: Association of Lunar and Planetary Observers, American Association of Variable Star Observers (AAVSO), British Interplanetary Society, British Astronomical Association, Europlanet Society, International Meteor Organization (IMO), Royal Astronomical Society of Canada (RAS), Svensk Amatörastronomisk Förening (SAAF). Yhteistyötä tehdään myös IOTA-ES:in (International Occultation Timing Association- European Section) kanssa. Toimihenkilöt osallistuvat tarvittaessa em. järjestöjen kokouksiin.

Ursan edustajia osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös kansainvälisiin planetaariokokouksiin.